

De Schapendoes Club

NIEUWSBRIEF 28:

8ste jaargang

2de kwartaal 24-04-2016

De volgende punten komen aan bod:

1. Van de bestuurstafel
2. Beoordelingsdag
3. Agenda ALV
4. Van de leden
 1. 146 Miljoen zaadjes!
5. Gezondheid: Lezing "Diversiteit binnen hondenrassen"
6. Gezondheidsuitslagen

1. Van de bestuurstafel

N.a.v. een recent geval van Cataract waar wat verwarring over was ontstaan, heeft de voorzitter contact opgenomen met de secretaris drs. Heijn van het panel betreffende de ECVO onderzoeken.

In eerste instantie "leek" het om een nieuwe variant te gaan, dit omdat de desbetreffende oogarts het anders omschreef dan gebruikelijk en ook zei dat het net zoals PRA vererft. Dit in tegenstelling met de uitspraken van Dr. Stades e.a. die er altijd allemaal vanuit gaan dat er een erfelijke component is maar hoe precies is nog steeds niet bekend.

Na contact met Drs. Heijn bleek dat we ons niet onnodig zorgen hoeven te maken, want al is het voor de desbetreffende hond en de eigenaar natuurlijk vervelend genoeg, het bleek gelukkig niet een nieuwe variant maar iets wat een enkele keer vaker binnen ons ras voor komt, n.l. non-congenitale of te wel Juvenile Cataract.

Meestal ontstaat dat in ons ras pas op veel oudere leeftijd en wordt de hond er dan niet blind van, maar als het op jonge leeftijd ontstaat, is dat toch een ander verhaal en loopt de hond meer risico om blind te worden, daarom worden deze honden ook uitgesloten van de fok.

De fokker en fokbegeleiding hebben contact opgenomen met alle nauw verwante honden en deze zijn ook allemaal op zeer korte termijn onderzocht, en alle onderzochte honden waren VRIJ.

Hoe deze vorm van cataract vererft is dus niet bekend maar lijders zijn uitgesloten van de fok en alle naaste verwanten moeten regelmatig onderzocht worden, en ten alle tijden een geldig ECVO onderzoek hebben voor een dekking, maar zijn niet uitgesloten van de fok, al zullen ze wel met de nodige voorzichtigheid in het vervolg ingezet moeten worden. Mochten er in de toekomst vaker cataract gevallen op jonge leeftijd voorkomen zullen we als rasvereniging misschien strengere maatregelen moeten nemen maar op dit moment is daar nog geen noodzaak voor.

Het bestuur

2. Beoordelingsdag 22 mei 2016:

Deze wordt 22 mei 2016 gehouden bij de Manege Fjordhest-Gard Krimweg 125 7351 TL Hoenderloo telf. 055-3781344

De agenda voor de beoordelingsdag en ALV is als volgt:

10.00 aanvang keuringen

12.30 lunch

13.30 vervolg keuringen en aansluitend in de namiddag

± 16.00 ALV

De keurmeesters zijn Jettie Alberts en Erica Bakker.

De keuring wordt bij goed weer buiten gehouden en bij slecht weer in de rijhal van de manege, er zijn in de rijhal of op het veld GEEN stoelen aanwezig, dus zelf stoelen meenemen.

Hoe laat iemand aan de beurt is, is op voorhand niet te zeggen, pas als alle inschrijvingen binnen zijn en de deelnemerslijsten klaar zijn, is daar een indicatie in te geven, voor meer info kunt u dan rond 18 mei een e-mail sturen naar info@schapendoes.net

Inschrijving per hond €10,- voor leden en €12,50 voor niet leden

U ontvangt geen inschrijfbevestiging.

Inschrijvingen voor 17 mei opgeven en (vooraf)betalen via Rek.Nr.:

Regio Bank Oudehaske

IBAN nr. NL50 RBRB 0920 7031 51

BIC RBRBNL21

t.n.v. De Schapendoes Club onder vermelding: inschrijving beoordeling en officiële naam van de hond(en) en eigenaar.

Inschrijfformulier kunt u downloaden op de website en is ook verzonden als bijlage bij deze nieuwsbrief.

Inschrijfformulier met toelichting: zie bijlage 3.

Alle leden kunnen hiervoor hun hond inschrijven, minimale leeftijd is 4 maanden (gerekend op 22 mei) dus van jong tot oud, alle schapendoezen mogen mee doen.

Daarnaast bieden wij onze clubfokkers weer de gelegenheid om alle, door hen gefokte, pups van 2015 uit te nodigen en die als nest te laten keuren door 1 van de uitgenodigde keurmeesters, elke hond wordt dan individueel gekeurd maar wel samen met zijn nestgenoten. U kunt het volgende formulier samen met het inschrijfformulier gebruiken om naar uw puppymensen te sturen

Uitnodiging pupeigenaren: zie bijlage 4

Dit is een prima gelegenheid om als fokker te zien hoe het nest is uitgegroeid, een leuk moment voor de pupeigenaren om van gedachte te wisselen over "hun" pups en ook een prachtige gelegenheid om als rasvereniging te zien hoe het met de totale populatie gesteld is.

Ook de beide ouderdieren zijn natuurlijk van harte welkom, met of zonder deelname aan de keuring.

Lunch:

Voor de liefhebber is er de mogelijkheid deel te nemen aan de gezamenlijke lunch.

Deze lunch wordt verzorgd door de eigenaar van de manege en aangezien daar speciaal voor ingekocht wordt, dient u zich daarvoor vooraf op te geven bij Dirk en Dorien Heermeyer e-mail: schapendoes@kpnmail.nl

U ontvangt dan op de dag zelf, **na contante betaling**, een lunchbon. Opgeven betekent verplichte afname aangezien wij als club dit moeten afrekenen met de eigenaar van de Manege.

De lunch bestaat uit; kom soep, 3 broodjes, 1x fruit en 1x drinken, prijs 7,50.
Daarnaast is het mogelijk om extra drinken en soep te kopen.

A.u.b. voor 17 mei opgeven.

Na de keuringen beginnen we met de ALV in de kantine op dezelfde locatie

3. Agenda ALV 22 mei 2016

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Notulen ALV 25 mei 2015
4. Jaarverslag secretaris 2015
5.
 - a. Jaarverslag penningmeester 2015
 - b. Verslag kascommissie, decharge penningmeester/bestuur
 - c. Vaststellen definitieve begroting 2016

Pauze, het bestuur biedt u tijdens de pauze een kopje koffie/thee aan.

6. Jaarverslag fokbegeleiding
7. Verslag commissie evenementen
8. Bestuursverkiezing,
Statutair aftredend is: J.Wierda-Gorter voorzitter, herkiesbaar
9. Rondvraag
10. Sluiting

Toelichting en verslagen behorende tot de agenda van de A.L.V.

Agenda punt 3. Notulen ALV d.d. 17 mei 2015 te Hoenderloo; zie bijlage 1

Agenda punt 4. Jaarverslag secretaris 2015

Afgelopen jaar waren er een paar honden aangemeld voor de herplaatsing en gelukkig hebben die allemaal op korte termijn een nieuw adres gevonden.

Door het aftreden van Dick v.Dam, vorig jaar is de ledenadministratie tijdelijk bij het secretariaat terecht gekomen. Maar eind 2015 is dit overgedragen aan Peter Wierda.

Het contact met de zustervereniging is nog steeds onmogelijk.

Ingeborg Töniës secretaris

Agenda punt 5. Jaarverslag penningmeester 2015

Ook dit jaar is het ledenaantal ongeveer gelijk gebleven en was de beoordelingsdag ruim kostendekkend.

Het Treffen was weer een groot succes en precies kostendekkend.

Financieel overzicht op de vergadering verkrijgbaar.

Oene Rozendal penningmeester

Agenda punt 6. Jaarverslag fokbegeleiding 2015

In 2015 zijn er 42 dekkingen geweest waaruit 38 nesten zijn geboren, 5 teefjes zijn leeg gebleven.

Deze nesten resulteerde in 245 pups waarvoor een stamboom werd aangevraagd, (130 reuen en 115 teven) dit zijn 8 meer dan vorig jaar maar omdat we dit jaar meer nesten hadden is het gemiddelde dus gedaald van 6.8 per nest naar 6.45 per nest. Rond de 6.5 pup per nest is al jaren het gemiddelde van de schapendoes, dus zo'n kleine daling is nu nog geen reden tot ongerustheid.

Ook dit jaar is het IC (berekend over 10 generaties) vaak beneden de 20% gebleven, een enkele keer wat hoger.

Jammer genoeg blijft het lastig om gegevens betreffende de geboorte en het nest binnen te krijgen. Het gaat dan niet alleen om het aantal pups maar vooral om de eventuele problemen in een nest, deze gegevens kunnen n.l. belangrijk zijn voor een andere fokker die eenzelfde combinatie overweegt.

We krijgen wel de geboortegegevens van de Raad maar dat is vaak pas veel later. Er komt veel bij kijken om een database up-to-date te houden en als we geen gegevens binnen krijgen is het lastig werken voor de fokbegeleiding.

Nestenlijst 2015: zie bijlage 2

Peter en Janny Wierda fokbegeleiding

Agenda punt 7. Verslag Schapendoes Treffen 2015

Na vele voorbereidingen met 2 nieuwe enthousiaste mensen in ons team, Karen Suurendonk en Micha van Dijk, zijn we er weer in geslaagd om een leuke gezellige dag te organiseren voor alle leden.

's Morgens is er eerst lekker gewandeld met de honden over de heide, en bij terugkomst kon er genoten worden van de lunch in het zonnetje.

De honden hadden een waar buffet, onze sponsor Bullepees.nl die al een paar jaar alle prijzen en iets lekkers voor elke deelnemer verzorgd, was er deze dag met een stand, en voor de stand stonden etagères met allerlei natuurlijk kauw/snoepgoed waar de honden van konden proeven.

Voor de kermis hadden we weer leuke spelletjes bedacht, en er stonden ook 2 grabbelbakken waar allemaal speeltjes in lagen en genummerde tennisballen, en er viel een mooie bal winnen. Deze waren beschikbaar gesteld door Freek Starke Micha van Dijk had een paar snuffelmatten gemaakt waar de honden brokjes uit konden zoeken Iedere geïnteresseerde deelnemer kreeg een lootje en aan het eind van de dag werden de 2 snuffelmatten verloot.

Natuurlijk mocht de straat van verleiding niet ontbreken, vele buikjes werden gevuld met stukjes long, kaas en kipfrikandel. Toch zijn er altijd kanjers die alles negeren en in 1 streep naar hun baasje rennen.

Zoals altijd sloten we de kermis af met het schapendoesrennen, er werd flink gestreden in 3 klassen, de jonge hondenklasse, voor honden van 6 maanden tot 1 jaar, de open klasse, voor honden van 1 tot 7 jaar en de seniorklasse voor honden vanaf 7 jaar. De dag hebben we afgesloten met een heerlijke BBQ.

Dorien Heermeyer evenementencommissie

4. Van de Leden

1. 146 Miljoen zaadjes!

In vervolg op het artikel over behendigheid gaan we nu bijna verder waar we toen gebleven waren.

Op 21 november 2010 vond namelijk de Europese Schapendoes Show plaats in Nederland en daags ervoor werd er daarom een internationale Agilitywedstrijd voor schapendoezen georganiseerd.

Met heel veel overredingskracht heb ik me laten overhalen om mee te doen want ik was ervan overtuigd dat het nog te vroeg was voor mijn net 1,5 jaar jonge mannetje, maar er was ook een debutantenklasse waarbij de meest moeilijke toestellen niet opgesteld zouden worden. Vooruit dan maar, op naar het voor ons verre Bergen op Zoom.

Bobby bleek de jongste deelnemer te zijn die dag maar hij ging als een retteketet over de toestellen heen en had lol voor tien.

Hij kwam, hij zag, hij rende en hij overwon. Alles was die dag voor Bobby! Met een auto volgeladen met zakken voer en cadeautjes gingen we overspoeld met heel veel trots weer huiswaarts.

De volgende dag gingen we nog even kijken op de Europese Schapendoes Show in Asperen en toen werd ik aangesproken door een fokster uit Finland die de dag daarvoor ook met een aantal hondjes had meegedaan. Of dit (wijzend naar Bobby) de Speedy Bobby van gisteren was?

Ik was nog helemaal in de roes van de vorige dag maar hoe leuk is het als je net 1,5 jaar oude mannetje zo'n geweldige indruk heeft achtergelaten en zo'n leuke bijnaam krijgt? Speedy Bobby, die houden we erin!

We slaan even 5 jaar over en vorig jaar kwam diezelfde fokster uit Finland weer op mijn pad en wilde heel graag een combinatie maken tussen haar behendige Vålky en mijn behendige Bobby. Ze had al een wachtlijst van allemaal mensen die al een doesje van haar hadden en allemaal actief zijn in de behendigheid. Nou, hier hoefde ik geen seconde over na te denken. Wanneer het wat betreft de lijnen en gezondheid kon, gaan met die banaan! Dit is toch gewoon geweldig?

De planning was dat het teefje in augustus 2015 loops zou worden. Die planning was ook goed maar door onverwachte omstandigheden met het werk konden zij geen vrij krijgen om naar Nederland te komen voor de dekking. We zouden het een loopsheid opschuiven. Al vroeg werd duidelijk dat het wederom moeilijk zou kunnen gaan worden, ook met betrekking tot de barre weersomstandigheden onderweg, en werd er een plan B uit de kast getrokken.

Dat was zowel voor hen als voor mij totaal nieuw: of ik open stond voor KI, kunstmatige inseminatie? Nu is dat ook bij de honden al heel gewoon, alleen bij de Schapendoezen wordt het eigenlijk nooit gedaan. Omdat ik me hierin nooit echt had verdiept vroeg ik haar een paar dagen bedenktijd en wilde eerst zelf op onderzoek uit.

Zowel Bobby als Vålky hadden al op natuurlijke weg voor nageslacht gezorgd dus wat dat betreft 'konden' ze het allebei wel. Welke nadelen zouden eraan kunnen zitten? Ik heb in die paar dagen diverse fokkers van verschillende rassen benaderd alsook 3 veterinaire klinieken die hierin gespecialiseerd zijn. Niet één nadeel kwam er naar boven dus ik zag geen enkele reden waarom ik hier niet in mee zou gaan.

Dus hopsakee, aan de bak want er is behoorlijk wat werk te verzetten alvorens 'het' ook daadwerkelijk zou gaan gebeuren.

Er zijn 2 mogelijkheden: bevroren zaad en gekoeld zaad en ook daar zit weer verschil in welke kliniek wat wel of niet kan doen. Wij hadden gekozen voor gekoeld zaad en dat wil dus zeggen dat er bij de teef progesteron wordt geprikt (bloed wordt afgenomen om te

kijken hoe 'ver' de teef is) en ik een seintje zou krijgen wanneer ik naar de kliniek zou moeten met Bobby.

Voor deze methode had ik de keus uit alle 3 de klinieken. Eén kliniek zat ver in Brabant en omdat ik meerdere keuzes had liet ik die al snel schieten. De 2 andere klinieken ontlieden elkaar niet veel qua afstand dus koos ik voor de kliniek waarbij ik niet in de file kwam te staan. Omdat het zaad nu letterlijk 'een verre reis' moet maken was het makkelijker om 's morgens vroeg te gaan. Het is namelijk niet direct klaar voor transport.

Op dinsdag 12 januari kreeg ik het verzoek om donderdag met Bobby naar de kliniek te gaan. Dan zou het op vrijdag in Finland zijn en zou Vålky gelijk geïnsemineerd worden. Om 10.00 uur 's morgens kon ik terecht en het was wel makkelijker wanneer ik zelf voor een hoogloopse teef zou zorgen..... Een hoogloopse teef: welja, die haal je natuurlijk zo effies overal vandaan!

Maar via via was het gelukt dus er zou een leuke loopse teef erbij komen voor Bobby. Eerlijk gezegd had ik me overal op voorbereid maar had ik nergens gevraagd hoe 'het' eigenlijk precies zou gaan.

Bij de paarden heb je een neppaard, bij koeien een nepkoe maar van een nephond had ik nog nooit gehoord. Ik zou het snel gaan meemaken.....

We kregen het seintje dat we de honden konden gaan halen en in welke kamer we ons konden melden. Daar stond een dierenarts klaar met een trechter met daaronder een reageerbuis en voordat wij het goed en wel in de gaten hadden en dus ook voordat Bobby ook maar in de buurt van de teef kon komen was de arts al 'begonnen'. Het werd gelijk duidelijk dat het hier gewoon om het traditionele hand- en trekwerk ging. Ik was alleen behoorlijk overdonderd met de gang waarmee dit werd ingezet en begon me ook af te vragen waarom ik voor een teef moest zorgen. Bobby was dus duidelijk ook hierdoor overvallen want het lukte dus niet.

We werden teruggestuurd de wachtkamer in en moesten zeker 1,5 uur wachten voordat er een 2e poging ondernomen kon worden. We besloten Bobby en het té leuke teefje bij elkaar te laten en Bobby kon eindelijk eens zien wat voor een leukerd er gekomen was voor hem. Dat moest hem helpen zou je denken. 1,5 Uur later mochten we weer, ditmaal bij een andere dierenarts maar zijn werkwijze verschilde niet veel dan dat van zijn echtgenote. Weer zonder resultaat.

Ik begon 'm nu behoorlijk te knijpen want de vervoerder zou tussen 2 en 4 op de stoep staan. Ik heb toen eerst maar contact opgenomen met de vervoerder en gelukkig kon het pakket ook nog tussen 4 en 6 opgehaald worden dus konden we nog een poging doen. Wij (de teefeigenaar en ik) besloten dat we het nu op onze manier wilden doen want wat heb je aan een heerlijke ruikende teef als je als reu niet eens de kans krijgt om daarvan te genieten?

Om 2 uur kwam de eerste dierenarts weer en we vertelde haar dat wij nu gewoon wilden (hadden we al eerder voorgesteld maar dat zou volgens hen geen verschil maken) dat we Bobby zouden gaan volgen. Dus laten springen en dan pas beginnen.....en warempel, ze had 'wat' opgevangen. Het was volgens haar niet veel maar genoeg om op te sturen. Ok, ze gingen het klaarmaken en wij konden naar huis na een lange en zeer enerverende dag.

Ik had er een rotgevoel aan overgehouden en mezelf voorgenomen dat dit de eerste én gelijk de laatste keer was dat ik dit had gedaan. Zo niet leuk voor mijn Bobbemans. Die 2 tot 2,5 uur die nodig is om het sperma verzendklaar te maken, is om zoveel mogelijk voorvocht weg te halen omdat dat niet bevorderlijk is voor een goede houdbare kwaliteit, het controleren van het zaad, het verdunnen met een vloeistof en het langzaam af laten koelen tot de gewenste temperatuur van 4 graden Celsius bereikt is.

Daarna kan het in een speciale box waarin de temperatuur standaard ook 4 graden is en kan het gekoelde sperma ter verzending worden aangeboden.

Rond half 6 is de box inderdaad opgehaald dus zowel de fokker in Finland als ik konden weer rustig ademhalen. We konden het pakket zo mooi volgen via Track & Trace en ik had gelijk alle spanning maar meegestuurd naar Finland want 'onze' taak zat erop..... dacht ik.

Op vrijdagochtend keek ik bij Track & Trace en toen zagen we dat het pakket in Keulen was gearriveerd. Omdat ik weg moest had ik de code ook aan de fokster gegeven zodat zij het ook kon volgen. 's Middags werd ik in paniek gebeld dat het pakket nog steeds in Keulen lag. Dus ik de vervoerder gebeld en inderdaad.....als ik het nu snel zegt dan valt het misschien nog een beetje mee: één of andere onverlaat had de doos 'even' op een tafel gelegd en daar lag die dus tot op dat moment nog, maar nog erger.....daar zou die dus tot zondagavond blijven liggen.

Dan ben je even helemaal lamgeslagen. Hoe is het mogelijk dat een pakket waar duidelijk opstaat dat er spoed bij is en er ook nog eens opstaat vermeld wat erin zit, gewoon blijft liggen? Tja, het zijn net mensen die daar werken en nu waren wij het haasje.

Er werd heel veel heen en weer gebeld door iedereen om te proberen dat pakket daar nog weg te krijgen maar alle inzet en goede bedoelingen ten spijt: het lukte niet en het zou pas op z'n vroegst op maandag geleverd gaan worden in Finland. En dat betekende maar één ding.....hakkietakkie, weg kwakkie want dat kon zo weggegooid worden. Een grapje van een paar honderd euri's, wat was dit enorm zuur na zoveel inspanning zeg.

Eind van de middag belde de fokster. Of er in Nederland een kliniek was waar op zaterdag sperma afgenomen kon worden. Dan zou zij een retourticket boeken voor de volgende dag omdat er nu natuurlijk heel veel haast bij was. Als zij zover wilden gaan wie was ik dan om af te haken, maar ik vroeg ze wel of dat nu wel de bedoeling was want het werd nu wel een enorm dure bedoening.

Ze hadden een reserve reu in Finland maar waren het er al gelijk over eens dat ze nu gewoon pups van Bobby wilden omdat ze hier al zolang op hoopten. Zo dan, of je dan trots bent!

Ik wist dat de kliniek waar ik geweest was in het weekend gesloten was dus er waren nog 2 kansen. De eerste kliniek die ik belde was gelijk raak. Op zaterdagochtend waren zij geopend, ik kon komen en ik hoefde niet eens voor een loopse teef te zorgen. De fokster was helemaal blij en boekte gelijk een ticket voor de volgende dag.

Zaterdagochtend om 6 uur zaten we in de auto en bij aankomst, iets voor 8 uur, was het daar al een drukte van belang. Ik besloot Bobby gelijk mee naar binnen te nemen en het kan niet anders dan dat er een paradijs voor hem openging! Er zaten daar wel 20 loopse teven waar bij progesteron geprikt moest worden (een test om te kijken of de teef al dekrijp is). Daar kom je dan als klein manneke op de vroege ochtend in terecht. Heb je dan mazzel of heb je dan mazzel ?!

Ik moest eerst een pak formulieren invullen en terwijl ik moest wachten zag ik een allerleukste Labradoodle zitten en ik had zo'n idee dat zij wel eens Bobby's smaak zou zijn! Nadat alle papieren klaar waren wilde ik een plekje gaan zoeken en op dat moment werd de 'buurman' van de Labradoodle naar binnen geroepen dus dat stoeltje werd voor mij!

Ken je hond: ze vonden elkaar alleraardigst! Deze doodle was pas 7 dagen loops maar kon mij niet deren, Bobby vond haar steeds leuker en leuker dus ik besloot hen te vragen of ze misschien bereid waren om even iets langer te blijven om Bobby 'een handje te helpen'!

Nu bleken zij al bekend te zijn met KI dus ze waren direct bereid om te blijven, helemaal top. Even later gaat de deur open en wordt mijn naam geroepen. Een dame met een Flatcoated Retriever komt naar buiten en de arts zegt dat dit teefje hoogloops is en de dame bereid is om even te blijven voor Bobby.

Nou ja, hoe geweldig dat dit gewoon helemaal geregeld werd? En ineens zat ik met een dilemma dus ik zei ook dat ik het super vond maar dat we dan toch wel een probleempje hadden. Ik zag een paar andere mensen al verbaasd kijken en zei toen dat Bobby zojuist hopeloos verliefd was geworden op de buurvrouw!!!! Hilariteit alom 's morgens om iets over achten en op dat moment liet Bobby het ook nog eens merken door een heuse lapdance met geluid uit te gaan voeren dus tja, daar moest niemand meer tussenkomen natuurlijk.

De dame van de Flatcoated moest lachen en bood gelijk aan om even te blijven wachten want mocht het toch niet lukken kon ze altijd nog erbij komen. Ik was perplex over zoveel hulp. De Labradoodle was namelijk nog niet zo ver maar ik had er, gezien Bobby's capriolen, het volste vertrouwen in.

Maar ja, hoe ging de arts hier te werk want daar zou alles vanaf hangen. We gingen naar binnen en hij bedankte gelijk de man van de doodle dat hij bereid was om even te blijven. Zo dan, wat een klasse!

Vervolgens vertelde hij rustig dat het belangrijk was om het zo rustig mogelijk te doen en hij zou precies vertellen hoe en wat. Hij pakte een soort van klein maatbekertje (dus geen geklooi met een trechter met daaronder een reageerbuis) en vertelde dat hij het zo zuiver mogelijk wilde opvangen dus hij zou het eerste vocht gewoon op de grond zou laten lopen. We moesten dus niet schrikken dat we dachten dat hij ernaast zat! obby mocht ondertussen steeds dichterbij het teefje komen en hij had er zin in. De eigenaar werd gevraagd om de staart opzij te houden en ik moest bij Bobby's koppie blijven voor het geval hij zich plotseling om zou draaien (waarvoor ik m'n handen in het vuur durf te steken dat hij dat noooit zou doen maar natuurlijk begreep ik het wel!).

Voor mijn gevoel zat ik net goed en wel op m'n hurken, zegt die arts 'zo, we hebben het hoor'. Ik kon het niet geloven want ik had niet eens gemerkt dat hij al bezig was want de vorige keer kwam Bobby met z'n achterhand meerdere keren van de grond af en nu was er gewoon niets te zien of te merken geweest. Hij ging gelijk naar het lab om het te checken en kwam heel snel alweer terug om te laten weten dat het prima was en de baasjes met de Labradoodle naar huis konden. Daarna ging hij weer terug om het klaar te maken en snel daarna kwam hij weer terug. Het was van uitstekende kwaliteit en het waren maar liefst 146 miljoen zadjes en dat was een hele goede 'buit'! Alsof ik het zelf gemaakt had, zo trots als ik daar stond te wezen!!!!

Het werd nog leuker want hij had er 'een paar' meegenomen op een glazen plaatje zodat we zelf konden kijken. Dat was echt mooi om te zien en het behendige zat er al duidelijk in! Ze waren goed levendig en snel en hij ging nu het proces in gang zetten om het langzaam af te koelen. Over 2 - 2,5 uur zou het dan op de gewenste temperatuur zijn en dan zou hij nog even kijken en dan mochten de 146 miljoen zadjes mee op weg naar Finland!

Ik stuurde de fokster gelijk een sms-je dat het gelukt was en de opluchting was groots terwijl zij op dat moment onderweg was naar de luchthaven in Helsinki. Wat een regel... maar het leek nu allemaal goed te komen.

Omdat we toch nu moesten wachten gingen we maar even lekker wandelen in een natuurgebied om de hoek.

Ruim 2,5 uur later kwam de dierenarts weer aan met een glazen plaatje en vroeg of we het nu weer wilden zien, nu de zadjes gekoeld en op de gewenste temperatuur waren. Het leek wel een slow-motion filmpje in vergelijking met 2 uur terug, heel bizar om te zien.

Omdat de fokster met een box waarin koelelementen zaten door de douane moest, had hij ook nog een verklaring opgesteld voor de douane. Want de koelelementen vallen natuurlijk onder vloeistoffen en vloeistoffen zijn verboden om mee te nemen. Wat een topactie van hem! Hij had de box niet dichtgeplakt maar expres open gelaten. In de brief stond ook dat ze er wel gewoon in mochten kijken maar hoe korter deze open was, hoe beter het was i.v.m. de temperatuur. Daarnaast kreeg ik allerhande tips mee die van groot belang konden zijn.

Zo adviseerde hij de fokster om zo laat mogelijk in te checken. Want mochten de koelelementen niet mee mogen dan zou dat met deze afstand geen probleem zijn. Maar daarom zou het goed zijn wanneer die koelelementen zo laat mogelijk verwijderd zouden worden en de box direct boven in de bagagevakken geplaatst moest worden omdat het daar het koelst is. Het mooiste zou zijn nog dat er, indien de koelelementen eruit gehaald moesten worden, er bij aankomst in Finland één koelelement zou zijn maar omdat zij nog een paar uur met de auto van het vliegveld naar huis moest rijden was dat dus geen optie. In die verklaring had hij ook nog zijn privé telefoonnummer vermeld waarop de douane hem die avond (zaterdagavond) mocht bellen voor vragen. Wat een ongelooflijk betrokken arts en wat een service.

De toch wel behoorlijk negatieve ervaring van 2 dagen daarvoor was volledig teniet gedaan door de gehele wijze waarop het hier ging, van binnenkomst tot aan dit, het was van ongekennde klasse. Ik kreeg de box overhandigd en gezien de hele toestand en de ongelooflijk hoge kosten die er inmiddels waren gemaakt, had ik het gevoel met een enorme miljoenenbuit rond te lopen.

Nu richting Schiphol en we moesten van de nood maar een deugd maken want het was wel ontzettend leuk om elkaar weer te ontmoeten na al die jaren en vele chats. Met een uur vertraging kwam zij aan en heb ik haar meegenomen naar een pannenkoekenrestaurant in de buurt. Typisch Hollands, ik vond het wel passen! We hadden heel veel te bepraten natuurlijk en het eerste wat ze zei was dat ze wel weer heel vroeg terug naar de luchthaven wilde om op tijd in te checken want ze mocht deze vlucht niet missen natuurlijk! Toen ik het verhaal vertelde van de dierenarts dat ze zo laat mogelijk moest inchecken zaten we daar heerlijk relaxt te wezen, te lachen en heel veel te praten in het voor ons allebei krakkemikkige handen en voeten Engels maar misschien dat we elkaar daarom zo ontzettend goed begrepen en nooit enige miscommunicatie hadden gehad.

Het was maar een korte ontmoeting maar we hadden het super gehad. Ik heb haar weer teruggebracht naar Schiphol en zo laat als ze kon heeft ze ingecheckt. Eerst de brief aan de douane laten lezen, ze hebben er heel kort in gekeken, deksel er weer op en ze mocht er zo mee door. Geen enkel probleem en ze wensten haar heel veel succes, pfjiewww!! De vlucht ging prima, de autorit naar huis ook en op zondagochtend om 8 uur opende haar dierenarts de deuren van haar praktijk speciaal voor haar om Bobby's-vriendin-op-afstand te insemineren.

En toen braken 4 hele spannende weken aan. Zou het nog gelukt zijn want het zou erom spannen of het nog net op tijd was of dat we nèt te laat waren. De inseminatie ging prima dus we moesten nu maar afwachten.

Op maandag kwam de box met het 'verloren' zaad aan en zoals verwacht kon dat zo weggegooid worden. Er zat geen leven meer in. Een paar honderd Euri, foetsie. In die 4 weken die volgden durfden ze er geen gok op te nemen, je ziet vaak dingen die je wilt zien terwijl je even later weer denkt dat helemaal niet gezien te hebben. Kortom, vage dingen en vooral er niet in durven te geloven want dan zou een eventuele tegenvaller niet zo hard zijn.

Eindelijk brak de dag aan dat de echo gemaakt zou worden. De dag van de waarheid! We moesten er nog de hele dag op wachten want de afspraak stond pas laat in de middag en werd nog eens vertraagd door een spoedgeval wat er tussen kwam. De zenuwen werden

aardig op de proef gesteld en de ontlading was enorm toen bleek dat ze hartstikke drachtig was en er in ieder geval 4 maar misschien 5 pupjes waren gezien. Wauwwwww, was al dat werk en alle inzet niet voor niets geweest, wat een opluchting. Nog nooit is het wachten op een echo zo spannend geweest!

Op 16 maart jl. zijn er 4 gezonde jongens geboren. En dat ze het heel goed hebben gehad in moeders buik bleek wel uit de enorme gewichten! Drie kleine Bobby's (zwartjes) en 1 kleine Vällkky (zwart/wit) en ze doen het super. De fokster liet geen dag voorbij gaan om te laten weten hoe vreselijk blij ze was met deze pupjes. Helaas heeft ze heel veel mensen, die graag een pupje uit deze combinatie wilden, teleur moeten stellen. De nieuwe baasjes die wel het geluk hebben één van deze vier mannetjes te zullen krijgen zijn allemaal behendigheidsmensen dus hopelijk zullen deze ventjes net zo veel plezier aan de behendigheid gaan beleven als hun paps en mams doen. Ik hoop ze nog lang met veel plezier te kunnen volgen, deze 4 rakkers die de winnaars waren van de 146 miljoen zaadjes die ik allemaal eerst zelf heb gedragen en naar Schiphol heb gebracht!

Herma Verspuij

5. Gezondheid: Lezing "Diversiteit binnen hondenrassen"

Door Pieter Oliehoek

Wat is een ras?

De lezing begon met het vaststellen van wat een hondenras is. Een hondenras is een groep honden met dezelfde eigenschappen. Ze zijn gefokt voor een bepaald doel, in een bepaalde streek en ze lijken uiterlijk ook op elkaar.

Wat is nu belangrijk voor het ras, wat wil je behouden. Na overleg tussen de deelnemers kwam er uit dat hetgene we graag voor de schapendoes willen behouden het volgende is:

- Gezondheid. De schapendoes is een ras met weinig ernstige gezondheidsproblemen en dat willen we graag zo houden.
- Karakter. Het moet wel een herdershond blijven met werklust.
- Rastype. Het specifieke doesachtige uiterlijk moet wel bewaard blijven.

Daarnaast gaf Pieter nog twee belangrijk zaken aan.

- De oorsprong van het ras. Het is een Nederlands ras en dat willen we ook graag zo houden.
- En de genetische diversiteit van het ras.

De schapendoes is afkomstig van een beperkte hoeveelheid voorouders, de zogenaamde founders. Alle eigenschappen in een ras zijn afkomstig van deze founders. Waarschijnlijk is in de loop van de generaties een heel aantal van deze eigenschappen verloren gegaan. En zolang je geen vreemde honden in de populatie brengt zullen er ook geen nieuwe eigenschappen bijkomen. Je moet het dus doen met wat je hebt. Er is nooit meer diversiteit aanwezig dan de diversiteit in de founders.

Diversiteit

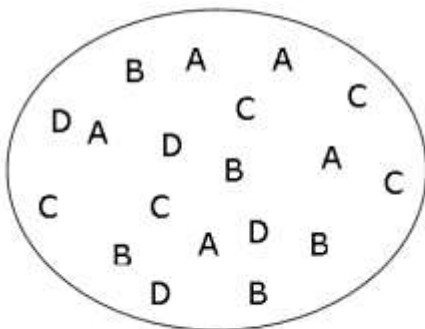
Wat bedoelen we hiermee en waarom is het zo belangrijk. Iedere hond heeft een bepaald pakket aan genen meegekregen. Die liggen op 78 chromosomen (39 paar). Op die chromosomen liggen duizenden genen. De nakomelingen krijgen een chromosoom van ieder ouderdier, dus een van vader en een van moeder. Al die duizenden verschillende genen maken een hond tot wat hij is. Een gen kan meerdere eigenschappen bij zich dragen. En ook kan een eigenschap veroorzaakt worden door verschillende genen. Al die verschillende mogelijkheden maken dat we kunnen selecteren op gewenste eigenschappen.

Ook binnen een ras zijn er nog veel verschillen tussen de honden aanwezig. Deze verschillende genen zijn heel belangrijk voor het voortbestaan van het ras. In een populatie moeten voldoende verschillende genen blijven om te zorgen dat de populatie gezond blijft. Op het moment dat de populatie genetisch zodanig sterk op elkaar gaat lijken dat de fokdieren bijna identiek zijn weet je zeker dat je terecht komt in een zogenaamde inteeltdepressie. Daarnaast is de kans groot dat je te maken krijgt met erfelijke aandoeningen die in eerste instantie heel erg zeldzaam waren in een populatie, maar door mee te liften met een gewenste eigenschap ineens heel veel voorkomen. Het risico van een te hoge inteelt binnen een populatie is onder andere:

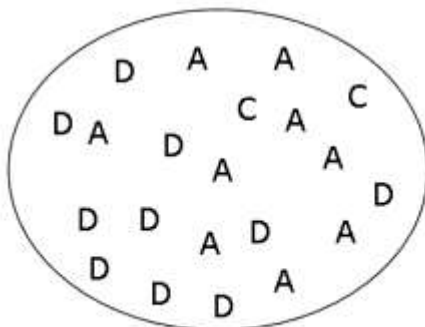
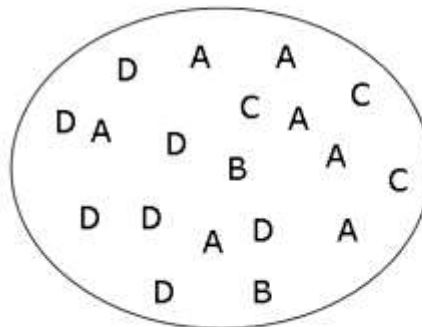
- Een lagere afweer tegen ziektes
- Een kleinere worpgrootte
- De melkproductie neemt af
- De vruchtbaarheid neemt af
- De gemiddelde levensduur neemt af.

Het is dus van belang om zoveel mogelijk diversiteit in een ras te behouden. Hoe ziet dat er dan uit? In het volgende plaatje zie je hoe het kan gaan als je start met 4 honden. Dit is een afbeelding zoals je de genetische diversiteit kunt zien.

De eerste generatie van 4 honden.
Deze hebben de genen
A, B, C en D.
Als alle worden ingezet, en ze hebben
allemaal evenveel nakomelingen ziet
het plaatje er zo uit.

Bij de volgende generatie zullen alleen
de meest geschikte honden worden in-
gezet. Er zijn nu meer nakomelingen
van A en D, en minder nakomelingen
van B en C.

En nog een generatie verder ben zijn
er geen nakomelingen meer over van
B, en nog maar weinig van C.
Er zijn dus wel nog steeds evenveel
nakomelingen, maar de genen van B
zijn uit de populatie verdwenen.

Je zou deze afbeelding ook kunnen uitbreiden. Dan neem je niet een gen van ieder ouderdier, maar je kijkt naar de allelen die de ouder kan inbrengen, de allel-diversiteit. Je benoemt dan het allel dat de ouder doorgeeft. Dan heb je dus niet alleen de A maar ook de a. Dit is de allel-diversiteit.

De genetische diversiteit kun je berekenen met een formule. De uitkomst van deze formule geeft een getal. Dit getal kun je vertalen naar het aantal honden dat bijgedragen heeft aan de diversiteit. Dus als de uitkomst 4 is dan zijn er 4 honden nodig om deze

genen te leveren. Ook de allel-diversiteit kun je berekenen. De genetische diversiteit kan nooit meer zijn dan de helft van de allel-diversiteit.

In dierentuinen wordt veel met deze getallen gewerkt. Een voorbeeld is de dierentuinpopulatie van de Afrikaanse Wilde hond. Er is over de wereld een populatie van 400 dieren. De allel-diversiteit is 19, en de genetische diversiteit is 7. Je zou dus kunnen zeggen dat deze 400 honden de hoeveelheid genen bij zich dragen van 7 verschillende honden.

Bij onze rashonden zie je het resultaat van de selectie die wij hebben toegepast. Het resultaat is een hele lage allel-diversiteit en genetische diversiteit. Helaas hebben we geen gegevens over de schapendoes, maar wel van de Wetterhoun.

	Populatie	AD	GD
Afrikaanse wilde hond	400	19	7
Wetterhoun	2000	2.5	1.3

Dit wil dus zeggen dat er nog niet eens 2 onverwante dieren betrokken zouden zijn bij het aanleveren van de genen. De onderlinge verwantschap tussen de honden is dus heel erg groot.

Gemiddelde verwantschap

Een manier om te zorgen dat de diversiteit in een ras bewaard blijft is door bij het fokken rekening te houden met verwantschap. De diversiteit is het hoogst als de gemiddelde verwantschap het laagst is. Dit wordt gedaan door te kijken naar de honden met de laagste gemiddelde verwantschap (Mean Kinship). Er is een formule die de verwantschap berekent van een hond met ieder ander dier in de populatie. Het van belang om te zorgen dat honden die het minst verwant zijn met de andere dieren te behouden voor het ras.

Het berekenen van een inteeltcoëfficiënt (de mate van verwantschap) van een combinatie is alleen van belang voor de nakomelingen van deze combinatie. Dit zegt iets over de verwantschap van de nakomelingen, maar niets over de verwantschap met de overige dieren van de populatie. Bovendien wordt de IC ook vaak berekend over een beperkt aantal generaties, bijvoorbeeld 9 of 10. Maar dat zegt niets over de generaties daarvoor. Als je gebruik wilt maken van een IC dan zal je deze moeten berekenen over alle generaties tot aan de oerdoes anders is het zinloos. Een hoog IC van een bepaalde combinatie heeft geen invloed op de verwantschap binnen een populatie. Het IC van een bepaalde hond zegt ook niets over zijn verwantschap met de rest van de populatie. Het voorkomen van inteelt binnen combinaties zorgt ook niet voor het behoud van diversiteit binnen het ras.

Als je wilt gaan fokken op verwantschap bereken je de gemiddelde verwantschap van een dier met alle andere dieren(inclusief zichzelf). Ieder dier is minstens voor 0.5 verwant met zichzelf. Dat ziet er dan als volgt uit:

	A	B	C	D	Mean Kinship
A	0.6	0.3	0.1	0.2	0.3
B	0.3	0.5	0.2	0.2	
C	0.1	0.2	0.6	0.1	
D	0.2	0.2	0.1	0.7	

A is dus het minst verwant met C. En hij is voor 0.3 gemiddeld verwant met de rest van de populatie. Je kunt ook het gemiddelde van al deze dieren uitrekenen, dan heb je de

gemiddelde verwantschap van de gehele populatie. Dit getal vertegenwoordigt de diversiteit binnen een ras.

Je gaat nu op zoek naar de honden die de laagste gemiddelde verwantschap met de rest van de populatie hebben. Deze dieren wil je graag bewaren voor de populatie. Het is van belang om de gemiddelde verwantschap binnen een ras zo laag mogelijk te houden. Dit houdt dan in dat de genetische diversiteit zo hoog mogelijk blijft.

Fokken op verwantschap

Er zijn verschillende zaken waardoor je kunt zorgen dat de gemiddelde verwantschap zo laag mogelijk blijft of zelfs daalt.

1. Zoveel mogelijk verschillende dieren inzetten voor de fokkerij.

Hoe meer dieren gebruikt worden voor de fokkerij, hoe meer genen er behouden blijven. Het is dan ook van belang dat deze dieren niet allemaal onderling sterk verwant zijn, zoals alle broers en zussen uit een nest of een veelgebruikte reu en al zijn nakomelingen.

Je zou je ook kunnen afvragen of je wat minder streng kunt selecteren op sommige eigenschappen. Ook een hond die misschien geen kampioen kan worden heeft veel in te brengen voor het ras aan belangrijke genen. Bij iedere selectie gaan er genen verloren.

2. Inkruisen van andere rassen.

Het is momenteel actueel bij andere rassen waar ze tegen de problemen van de inteeltdepressie aanlopen. Maar hoe nuttig is het? Als je de genetische diversiteit van bijvoorbeeld de Wetterhoun van 1.3 zou willen verdubbelen zal je de helft van alle fokdieren moeten vervangen door onverwante dieren. En dan nog heb je een hele lage genetische diversiteit. Bovendien zal je dan moeten kiezen of je dan honden inkruist die uiterlijk op de Schapendoes lijken, zoals de Bearded Collie bijvoorbeeld. Of dat je gaat voor een hond die dezelfde oorsprong heeft, zoals de Smoushond. Maar de selectie die je al die generaties hebt gedaan gaat dan wel verloren. Je zult met die honden ook andere, misschien ongewenste, eigenschappen binnenhalen.

3. Het ras promoten.

Een manier om te zorgen dat je zoveel mogelijk genen behoudt is zorgen dat je ras blijft bestaan uit voldoende verschillende individuen. Hoe meer dieren een populatie bevat, hoe meer kans dat de genen bewaard blijven. Het is dus belangrijk dat de fokkers voldoende honden kunnen blijven fokken om het ras te behouden.

Samenvatting

Voor het behoud van de Schapendoes is het van belang om de genetische diversiteit zo hoog mogelijk te houden. Dit doe je door de totale gemiddelde verwantschap zo laag mogelijk te houden. Het belangrijkste is om uit te rekenen hoeveel van de founders er nog in het ras bewaard zijn gebleven. Het is belangrijk om zoveel mogelijk verschillende dieren in te zetten voor de fokkerij en kritisch te kijken naar je selectie. Het zal in de toekomst mogelijk worden om de gemiddelde verwantschap ook voor de schapendoes uit te rekenen met het programma van Pieter Oliehoek. Je kunt dan op zoek naar honden die minder sterk vertegenwoordigd zijn in de populatie om te gebruiken voor de fokkerij. Ook zal het dan mogelijk zijn om de gemiddelde verwantschap voor het gehele ras te berekenen.

Verslag gemaakt door Carlian Brauckmann

6. Gezondheidsuitslagen: 01-01-2016 t/m 31-03-2016

BROESHOPPER'S UBBE STORM'S SHABBY	ED vrij
PLEUN-ELZA FÂN É WÂLDBLAFFERS	HD B
DOERAK SASCHA V.'T STRUTJE	HD A
OONS GINO V. ELSAN'S NUST	Cataract niet vrij

Wilt u ook een leuk stukje voor de nieuwsbrief schrijven of deel uitmaken van de redactie? Er zijn steeds meer mensen die regelmatig een stukje aanleveren en dat is alleen maar erg positief. Dat maakt de nieuwsbrief interessanter en wordt door de leden erg op prijs gesteld. Mail uw bijdrage naar J.W.G. info@schapendoes.net
De volgende nieuwsbrief komt eind augustus uit, dus kopij aanleveren voor 15-08-16

Oproep !

Hierbij doet de club een oproep aan de leden, die in de vakanties op een schapendoes willen passen. De bedoeling hiervan is, wanneer er over en weer op een does gepast gaat worden, dat met gesloten beurzen gaat.

Een voorwaarde is dat u wel lid bent van de Schapendoes Club. U kunt zich opgeven bij: I.A.K.Töniës e-mail: secretaris@schapendoesclub.nl of 0314-645818

Algemene informatie

Het bestuur van "de Schapendoes Club"

Voorzitter:

J.Wierda-Gorter voorzitter@schapendoesclub.nl 0513-677588

Vicevoorzitter:

D.Heermeyer schapendoes@kpnmail.nl 0313-652971

Secretaris:

I.A.K.Töniës secretaris@schapendoesclub.nl 0314-645818

Penningmeester:

Oene Rozendal penningmeester@schapendoesclub.nl 0527-292268

Algemeen bestuurslid

P.A.J.Wierda info@schapendoes.net 0513-677588

Regio contacten

Friesland:

Marije Kroes mamskroes@hetnet.nl 0561-420508

Drenthe/Groningen:

Miriam Scheffer deoldegrise@kpnmail.nl 06-23103247

Overijssel:

Tanja Rozendal tanja.rozendal@planet.nl 0527-292268

Flevoland:

Betsy Dommerholt betsy.dommerholt@gmail.com 036-5223212

Veluwe:

Dirk en Dorien Heermeyer schapendoes@kpnmail.nl 0313-652971

Twente:

Susan Kwekkeboom hulsboom@planet.nl 06-10290866

Betuwe:

Dick en Aleid v. Dam info@debonteboelenham.com 0488-412613
Carla v.d. Bosch boschbes@hetnet.nl 06-20915972

N.Holland

Lisette Slagter lemony@ziggo.nl 06-43122746
Lanny Boshart lanny-boshart@hotmail.com 06-45039005

Limburg:

Marion Quaedvlieg marionquaedvlieg@home.nl 045-5743537

Noord Brabant

Micha v.Dijk mc_cyberspace@hotmail.com 06-41567533

Diverse**Fokbegeleiding-database**

J.Wierda-Gorter/P.Wierda info@schapendoes.net 0513-677588

Commissie evenementen:

Dirk en Dorien Heermeyer schapendoestreffen@kpnmail.nl 0313-652971

Herplaatsing, noodopvang en vakantieopvang bemiddeling

I.A.K.Töniës secretaris@schapendoesclub.nl 0314-645818

Redactie/webmaster en design

J.W.G. info@schapendoes.net

Ledenadministratie

P.Wierda info@schapendoes.net 0513-677588

Overige**Contributie 2016:**

Nieuwe leden: **eenmalig** inschrijfgeld € 5,- alleen voor hoofdlid
Contributie hoofdlid € 16,00 per jaar Aanmelding na 1 juli € 8,00
Contributie gezinslid € 8,00 per jaar Aanmelding na 1 juli € 4,00
Sinds januari 2015 is er de mogelijkheid om een machtiging af te geven voor het innen van de jaarlijkse contributie, deze machtiging is opvraagbaar bij de penningmeester.

Fokkersvermelding € 10,- per jaar

Na minimaal 6 maanden lidmaatschap recht op gratis nestvermelding(en)
maximaal 14 weken per nest.

Dekreuenvermelding voor NIET leden (met ingang van 01-01-2016) 17,50 per jaar

Regio Bank Oudehaske t.n.v "de Schapendoes Club"
IBAN nr. NL50 RBRB 0920 7031 51
BIC RBRBNL21